

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР
КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 240 (987)
5
ДЕКАБРЬ
ПАЙШАНБА
1957 ЙИЛ
БАҲОСИ
20 ТИЙИН

Б У Г У Н Г И С О Н Д А:
КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг самимий ташаккур (1-бет).
СССР Конституцияси куни шарафига. Совет кишилари дам олиш ҳуқуқига эгадирлар. Пенсия пули тўлашда янги тартиб. (1-бет).
Бахт-саодат ва фаровонлик қонуни. Р. Шарафутдинова. — Ғолиб социализм мамлакатининг Конституцияси. О. Аҳмаджонов. — Меҳнатимиз бахт келтирди. Бахтиёр ҳаётимиз тўғрисида сўзлаймиз. Собир АБДУЛЛА. — Бахт ғазали (2-бет).
ПАХТАКОРЛАРНИНГ БУТУН-ИТТИФОҚ ҚУРУЛТОЙИДА ҚАТНАШИШ ҲУҚУҚИНИ ОЛИШ УЧУН АСТОДИЛИ ҚУРАШАРЛИК! Бутун кучни далада қолган барча ҳосилини тезроқ йиғиб-териб олишга сафарбар этилик. З. Исроилов. — Оталик ёрдами кучайтиради. Ш. Кузанбоев. — Пискентда югур-югур кўп, ишда унум йўқ (3-бет).
А. Колгина. — Келгуси йил мўл ҳосилда ҳозирдан бошлаб замин яратайлик (3-бет).
ЧЕТ ЭЛЛАРДА. Албания Меҳнат партияси Марказий Комитетининг пленуми. Мугулистон халқ революцион партияси Марказий Комитетининг пленуми. Совет мутахассисларига Кория Халқ Демократик Республикасининг орденлари ва медалларини топшириш маросими (4-бет).

Самимий ташаккур

Улуг Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети номига чет эллардаги давлат муассасалари ва корхоналардан, партия ва жамоат ташкилотларидан, шунингдек хусусий кишилардан жуда кўп табрик телеграммалари ва хатлар келди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети уларга совет халқини ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини самимий табриклаганликлари учун астойдил миннатдорчилик ва чин кўнгилдан ташаккур изҳор қилди.

КПСС
МАРКАЗИЙ
КОМИТЕТИ
СССР ОЛИЙ
СОВЕТИ
МИНИСТРЛАР
СОВЕТИ

СССР Конституцияси байроғи остида

Совет халқи, социализм лагери мамлакатларининг меҳнаткашлари, бутун прогрессив инсоният СССРда социализм ғалабасининг қудратли байроғи — СССР Конституцияси кунини байрам қилмоқда. Совет Конституцияси кунини қардошларча дўстлик, ҳамкорлик ва тенг ҳуқуқлилик асосида аҳил ва бахтиёр ҳаёт кечириётган СССРдаги барча миллатларнинг традицион байрамидир.

5 декабрь куни ҳар бир совет кишини учун аниқ ва қадри қимбат бўлган бир кун бўлади. Чунки ижодкор халқимизнинг курашиб, қон тўкиб қўлга киритган буюқ тарихий ғалабалари Совет Конституциясида олтин ҳарфлар билан ёзилган, мамлакатимизда энг изчил, янги, олий тинчлик демократия — социалистик демократиянинг тантана қилганлиги факти асосий қонуни қилиб мустахкамланган.

Совет Конституциясини тарихининг ҳақиқий яратувчиси — ишчилар, деҳқонлар, шонли интеллигенция ва барча меҳнаткашларнинг ижодий меҳнати самарасидир. Чунки унда моддий бойликлар яратувчи халқ оммасининг Коммунистик партия раҳбарлигида эришган ютуқлари акс этирилган.

Улуг Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигига бағишланган СССР Олий Советининг юбилей сессияси совет халқининг шу давр ичида қўлга киритган ғалабаларига ақду эсаси. Мамлакатимиз тароққилининг 40 йиллик таърибаси СССР Конституциясида ифодаланган совет ижтимоий ва давлат тузумининг, совет демократиясининг буюқ ҳаётий кучини яна бир марта намоиш қилиб кўрсатди. Коммунистик партия мамлакатимизда иқтисодий асосларини устув даражада ривожлантиришга ҳақиқат қатти эътибор бериб келмоқда. Бизнинг мамлакатимизда 1920 йилда 200 минг тонна пўлат эритилган бўлса, ҳозирги вақтда соаноатимиз аниқ шу миқдордан пўлатни салкам икки кунга эритмоқда. Машинасозлик ва металл ишлаш соаноати маҳсулотини революциядан илгари даражадан 200 баравар ортиб кетди.

В. И. Ленин совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида айтган эдики, биз юз минг трактор бера олак эди, деҳқонлар, биз коммунизм тарафдоримиз дер эдилар. Ҳозирги кунда мамлакатимизда колхоз, совхоз далаларида (15 от кунига айланган) ҳисоблаганда) бир ярим миллиондан ортиқ трактор ишлатмоқда.

СССРда социализм ғалабаси халқ оммаси моддий фаровонлигининг тўхтовсиз ошишига олиб келди. Ишчилар ва меҳнаткашларнинг эртаси кундан хавфсизлиги йўқоли. СССР Конституциясини граждандарнинг меҳнат қилиш, илм олиш, дам олиш, қариган чоғида моддий жиҳатдан таъминланган ҳуқуқини эълон қилибгина қолмасдан, бу ҳуқуқларнинг реал таразда амалга ошириш. Социалистик тузум хотин-қизларни озо қилибгина қолмай, уларнинг сиёсий ва ижтимоий ҳаётида тўла ҳуқуқлигини таъминлади. Оналарнинг қадр-қийматини юксак даражада кўтарди. Социалистик тузум ёшларнинг аҳволига тўб ўзгаришлар киритди, ҳамма миллат ёшлари учун билим олиш, ишлаб чиқариш маалаксини ошириш, ижодий меҳнат қилиш, ташаббус ва қарамонлик кўрсатишда кенг йўл очиб берди.

Совет давлати социалистик миллатларнинг қардошлик оиласидан ташкил топгандир. СССР Конституцияси мамлакатимизда яшовчи барча халқларга уларнинг миллатидан, иридан қатъий назар, жамиятимизнинг ижтимоий ва сиёсий ҳаётида тенг ҳуқуқли бўлишини таъминлади. Кўп миллатли давлатимизга тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирган ҳар

СССР Конституцияси куни шарафига

Совет кишилари дам олиш ҳуқуқига эгадирлар

СОЧИ. Шу йилнинг ўйин мобайнида «Олтин бош» санаторийида путевкалар билан келган 3.391 киши ҳамда курсовиклар олган 271 киши дам олди ва даволанди. Санаторийда колхозлар ҳисобидан пулсиз бериладиган путевкалар билан келган жуда кўп кишилар ҳам дам олиб даволанмоқдалар.

Ҳозир бу ерда Тошкент области Юкори Чирчик районидан Свердлов номида колхоздан келган бир гуруҳа корейс колхозчилар дам олмоқдалар. Улар орасида сабзавотчилик бригадасининг бошлиғи Социалистик Меҳнат Қарамонин Ун Сек Хан ҳам бор. 1951 йилда ҳар бир гектар ердан 118 центнердан юкори каноп ҳосили олганлиги учун унга

Социалистик Меҳнат Қарамонин унвони берилган эди. Ҳозир у сабзавотчилик бригадасига бошлиқлик қилмоқда. Бу йил бригада аъзолари 500 гектар экин майдонидан йиғиб олган ҳосилда планни 160 процент бажариш имкониятини берди. Ун Сек Хан билан бригадалик санаторийда дам олиш учун колхоз аъзоси Анна Ким, ичкичи Юкори Чирчик МТСн трактор бригадасининг бошлиғи Ген Хоб Цой ҳам келдилар. Улар Бутун-Иттифоқ Қишлоқ Ҳўжалик виставкасида бир неча марта қатнашганлар. Суратда: Анна Ким, Ген Хоб Цой ва Ун Сек Хан ўртоқлар санаторий боғида дам олмоқдалар. (ТАСС фотохроникаси).

Пенсия пули тўлашда янги тартиб

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министри республика Алоқа ва Молия министрликлари билан биргаликда пенсия пулининг пенсионерларга етказиб берилишини янги, кўлайроқ тартибни ишлаб чиқдилар.

Бу ҳақдаги янги қўлашмага мувофиқ пенсия пули пенсионерларга илгиридек почта орқали юборилмайди, балки махсус пенсия дафтарчалари орқали тўланади.

Янги пенсия дафтарчаларида қирқиб олинган 24 та талон бўлиб, почтачолар пенсия қайси ойга тегишли бўлса, ўша ойнинг талонини қирқиб олади. Пенсионер пули тўла-тўқис олганлиги учун қирқиб олинган талонга қўл қўяди.

Пенсия дафтарчаси пенсионер қўлида сақланади. Бу дафтар пенсионер

Унутилмас спектакллар

Мен кейинги кунларда Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат Академик драма театри коллективни томонидан театрлар ва музика коллективлари Бутуниттифоқ фестивалининг якуловчи турида намоиш қилинган икки спектаклни кўришга муяссар бўдим.

Театр коллективи ўз спектакллари Гуркий номида Москва баллий академик театри биносидан намоиш қилди.

Мен «Жазор менинг ватаним» ва «Йил юлдузи» сингари спектакллари кўриш бахтига муваффақ бўлдим. Мен «Бахт» сўзини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Чунки бу сўз менинг икки спектаклдан олган чексиз таассуротларимни маълум даражада ифода эта олади деб ўйлайман.

Бизнинг Ўзбек халқи билан мустақам бузимас дўстлигимизни мен Конституция кунини арафасида айликка эўр туйиб билан ҳис этдим. Бу эса гоят мароқлидир. Бизларни — таомлаб ва икромчилари дўстлик алоқалари ажралмас қилиб бирлаштирилган. Гарчи спектакллар Ўзбек тилида кўрсатиладиган бўлса ҳам, биз, москваликлар спектаклни жуда яхши тушуниш ва қайта-қайта қайта кўришга қарасаклар билан спектаклни бўлиб турдик. Ҳа, шундай бўлди. «Йил юлдузи» спектаклида, саҳнада бизга энг яқин, қадардон, севимли Владимир Ильичимиз жонли ғайдаланганда, ўзининг тийиб турганимиз мумкинми, ахир? «Жазор менинг ватаним» спектак-

СССР Конституцияси кунига бағишланган йиғилишлар

Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари Советларнинг Фавқулодда VIII сьезида қабул қилинган СССР Конституцияси кунини йиллигини тантанали нишонламоқдалар.

Шаҳарда бўлиб ўтатган йиғилишларда ишчилар, инженирлар, ўқувчилар совет халқлари дўстлигининг кун сайин тобора мустахкамланиб бораётганлиги ҳақида, мамлакатимизнинг иқтисодий ва маданий ривожланишида, КПСС XX сьезини томонидан белгиланган коммунистик қурилишнинг улғувор программасини амалга оширишда Коммунистик партия раҳбарлиги остида эришган буюқ ютуқлари тўғрисида қонуний ифтихор туйғуларини билан таъкидламоқдалар. Йиғилишларнинг қатнашчилари барча меҳнаткашларнинг иродасини ифодалаб, социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари «кичилари кенгашилари» Декларацияси ва Тинчлик манифестиини яқинлиги билан маъқулламоқдалар, ани шу тарихий ҳужжатларга жавобан коммунистик Ватанинг куч ва қудратини янада мустахкамлаш, бутун дунёда тинчликни таъминлаш учун меҳнатдаги муваффақиятларини кўпайтиришга қатъий бел боғлаганликларини билдиришмоқдалар.

Тўқимачилар Маданият саройида Тошкент шаҳар Фрунзе район меҳнаткашлари вакилларининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда юзлаб тўқимачилар, машинасозлар, пойфаччилик қатнашди. Фрунзе район партия комитетининг секретари А. А. Осипова СССР Конституцияси кунини тўғрисида доклад қилди.

Республика пойтахтининг бошқа районларида ҳам музоамал байрамга бағишланган меҳнаткашлар вакилларининг район йиғилишлари бўлиб ўтди. (ЎзТАҒ).

Сўхбат ва лекциялар

Ўзбекистон пойтахти СССР Конституцияси кунига эўр ҳозирлик қўрмоқда. Йиллик пландан ташқари чорак миллиард сўмдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарган шаҳар корхоналарнинг коллективлари умум-халқ байрамни меҳнатда янги ғалабалар билан кутиб олмоқдалар. Тошкентнинг элликка яқин завод ва фабрикалари йиллик ишлаб чиқариш программасини мўддатидан олдин бажаришди.

Мухим воқеа арафасида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида айтилувчи мудирлар, пропагандист ва агитаторларнинг энг-энг ташкили бўлиб ўтди. Булар корхоналар, муассасалар ва маҳаллада аҳоли ўртасида сўхбатлар ўтказилди. Йиғилишда молия-иқтисод нияти марксизм-ленинизм кафедрасининг музир юридик фанлар кандидати Г. М. Шур СССР Конституцияси кунини тўғрисида доклад қилди. Тошкент тўқимачилик комбинати фабрикаларида, Октябрь революцияси номидан паровоз-вагон-ремонт заводи цехларида, каноп фабрикасида ва бошқа корхоналарда сўхбатлар бўлди.

Сийсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг Тошкент шаҳар бўлими «СССР Конституцияси» — дунёда энг демократик конституция», «СССР граждандарнинг асосий ҳуқуқлари ва бурчлари», «Совет қонунчилиги граждандар маънафитини қўрқайди», «Совет сарлов системаси дунёда энг демократик система» деган темаларда лекция ва сўхбатлар уюштирилди.

Йиғилишнинг аъзолари аниқ шу темаларда тикувчилар Матаният саройида, «Ташеельмаш» заводи қўлида ва саноат-иқтисод техникумида лекция ўқидилар.

Тошкент Сийсий маориф уйида ва шаҳар кутубхоналарида СССР Конституцияси кунига бағишланган вистажалар очилди. (ЎзТАҒ).

ЕЗУВЧИ С. Я. МАРШАК К. Д. УШИНСКИЙ МЕДАЛИ БИЛАН МУНОФОТЛАНДИ

Атоқли совет ёзувчиси Самуил Яковлевич Маршакнинг ижоди катта тарбиявий аҳамиятга эга. Унинг болалар учун ёзган китобларини китобхоналарнинг кенг доиралари севиб ўқимокдалар.

РСФСР Маориф министрлиги С. Я. Маршакнинг 70 ёшга тўлиши муносабати билан ҳамда унинг совет ёшларини тарбиялаш ишларида хизматларини таъкидлаб, ёзувчининг К. Д. Ушинский медали билан мунофотланди. Бу медал билан алоҳида ўрик кўрсатган ёзувчилар ва педагогика фани соҳасидаги арбоблар мунофотланади. (ТАСС).

Андижон область партия комитети ва область ижроия комитетига

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Андижон областининг колхозчиларини, МТС ва совхозларнинг ишчиларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг ҳодимларини Ўзбекистон пахтакорлари XII қурултойида олган социалистик меҳнаткорларини бажарганликлари — давлатга 435 минг тонна пахта топшириш юзасидан олган қўшимча мажбуриятларини ҳам бажаришди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишонч билдирадиган, Андижон областининг меҳнаткашлари давлатга пландан ташқари 40 минг тонна пахта топшириш юзасидан олган қўшимча мажбуриятларини ҳам бажаришди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ
ПРЕЗИДИУМИ
ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

Октябрь район колхозларида пахта кўплаб нобуд ва пайхон қилинаётганлиги тўғрисида

Текширишда Октябрь районидagi Хрушевич номи, Андреев номи, Ленин номи ва бошқа колхозларда пахтани чорва моллари кўплаб пайхон қилинаётганлиги ва пахтани қуришти, тайёрлов пунктга жўнатишда кўплаб нобуд қилинаётганлиги аниқланди. Шунингдек терилган нам кўсак бир неча кўлаб бир ерга тўнлаб қўйилаётганлиги сабабли ҳам нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Кўсакни қўла билан чувиш ташкил этилмаган. Бу фактларнинг ҳаммаси районда пахта тайёрлаш давлат планининг бажарилишини хавф остида қолдиришди.

Район партия комитети ва унинг секретари Жданов, район ижроия комитети ва унинг раиси Азимов ўртоқлар Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг 1957 йил 23 ноябрдаги «Хосилин териб олишнинг тўғрillas ва пахта тайёрлаш планини бажариш тадбирлари тўғрисида» деб чиқарган қароридан тегишли хулоса чиқариб олмагандилар.

Ўзбекистон КП област комитетининг бюроси ўз қароридан пахта тайёрлаш ишларини яқинлаш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйган район партия комитетининг секретари Жданов, район ижроия комитетининг раиси Азимов ўртоқ-

ларини ишдан олиб ташлаш ва қатъий партия жазосига тортиш кераклигини кўрсатди. Лекин област партия комитетининг бюроси улар йўл қўйган хатоларини эътироф этиб, бу хатоларни яқин кунларда тўзатишга ваъла берганликларини хосига олиб, Жданов ва Азимов ўртоқларга қатъий вилгвор эълон қилиш билан чекланди.

Октябрь район партия комитети ва район ижроия комитетида ҳосилин териб олишнинг тартибини яқинлаш тўғрисидаги қароридан тегишли хулоса чиқариб олмагандилар. Андреев номи, Ленин номи колхозлари пахтани кўплаб пайхон қилинаётганлиги тўғрисидаги масалани кенг муҳокама қилиш ва айбдорларни жавобгарликка тортиш йўқланди.

Бирма Иттифоқи Бош министрининг ўринбосари У Чжо Нейн Москвадан жўнаб кетди

Совет ҳукуматининг таклифига Бирма Иттифоқи Бош Министрининг ўринбосари У Чжо Нейн рафиқаси билан ва унга ҳамроҳ бўлган биргаликда расмий кишилар 3 декабрь келаси «ТУ-104» самолетида Москвадан Хитой Халқ Республикасига жўнаб кетдилар.

Внуково аэродроми Бирма Иттифоқи ва СССР давлат байроқлари билан безатилган эди. Меҳмонларини кузатиш учун СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари А. И. Микоян, СССР Министрлар Советининг ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси М. Г. Перухин, СССР ташқи ишлар министрлигининг ўринбосари Н. П. Фирюев ва бошқа расмий кишилар келдилар.

СССР Ташқи ишлар министрлигининг бўлими маслаҳатчиси М. С. Ветров ва СССР Ташқи ишлар министрлиги Протокол бўлими мудирининг ўринбосари К. А. Кочетков меҳмонларни Иркутсккача кузатиб қўйдилар. (ТАСС).

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1957 йил 4 декабрда бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)					
Районлар	Бир кунлик ўсиш	Маъсум бошлан бер	Районлар	Бир кунлик ўсиш	Маъсум бошлан бер
БУСТОНЛИК ОРЖОНИКИДЗЕ	0.21	110.89	Мирзачўл	0.73	83.16
Ўрта Чирчиқ	0.25	100.33	Ворхне-волинск	0.39	82.09
Юкори Чирчиқ	0.46	90.86	Охангарон	0.27	80.27
Пискент	0.25	90.18	Бўёқ	0.31	79.0
Ўртабасой	0.29	85.93	Октябрь	0.19	77.44
Оқўрғон	0.79	85.61	Навлин	0.48	76.29
Янгиқўл	0.35	85.10	Оқўрғон	0.36	76.15
Сирдарё	0.31	84.07	Чиноз	0.31	74.20
Гулистон	0.68	83.83	Боневут	0.49	66.94
			Куйи Чирчиқ	0.27	62.92

Область совхозларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1957 йил 4 декабрда бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)					
Совхозлар	Бир кунлик ўсиш	Маъсум бошлан бер	Совхозлар	Бир кунлик ўсиш	Маъсум бошлан бер
6-«КУНОРОЛ»	0.30	113.31	«Социализм»	0.41	71.10
3-«Охангарон»	0.33	92.67	«Гулистон»	0.06	65.57
Ниров номи	0.22	88.36	3-«Боневут»	0.40	63.89
1-«Давларзин»	0.66	87.58	1-«Боневут»	0.32	63.65
«Пискент»	0.21	85.97	«Друмба»	0.70	62.55
2-«Охангарон»	—	83.80	«ЎзССР беш йиллиги»	0.27	62.46
4-«Вреский»	—	81.88	«Мирзачўл»	0.35	62.04
«Давларзин»	0.65	81.42	1-«Охангарон»	0.27	62.00
«Чанок»	0.27	78.11	1-«Фарҳад»	0.27	54.94
«Малин»	0.33	77.23	Булганин номи	0.76	53.89
«Оқўрғон»	0.41	76.67	Бушув номи	0.06	42.04

БАХТ-САОДАТ ВА ФАРОВОНЛИК ҚОНУНИ

Ғолиб социализм мамлакатининг Конституцияси

Совет халқи бутун социализм ғалабасининг қудратли байроғи — Совет Конституцияси қабул қилинган куннинг 21 йиллигини байрам қилимоқда. Совет Конституцияси мамлакатимизнинг буюк социалистик давлатга айланишдаги қайта қилган ҳужжатдир. Янгида мамлакатимиз меҳнатқашлари социализм латериялиги барча халқлар, бутун прогрессив инсоният билан биргаликда Улуғ Октябрь социализм революциясининг шонли 40 йиллигини байрам қилганида шу буюк революция туғайли бўлганга келган Совет Конституцияси байроғи остида эришган жаҳоншумул-тарихий ғалабаларини бутун дунёга намойиш қилди.

Совет Конституциясининг ҳар бир моддаси халқимизнинг буюк кураши ва меҳнатининг порлоқ самарасидир. Бу Конституцияни жонжон Коммунистик партия раҳбарлиги остида курашган, меҳнат қилган ва ғалаба қозongan буюк совет халқи ижод қилган.

Коммунистик партия социализм ғалабасининг илҳомчиси ва таъкидчилсидир; чунки худди шу партияга халқ оммасининг буюк ижодий кучларини рўбга чиқариш, коммунизм қуриш учун курашга сафарбар қилди. Коммунистик партия раҳбарлигида мамлакатимизда ғалаба қозongan совет тузуми меҳнат аҳлини — моддий ва маънавий бойликлар яратувчи инсоният тарихида биринчи марта жамиятнинг эркин ва тўла ҳуқуқли азсон қилди, миллионларча меҳнатқашларини давлатнинг бошқаруш ишларида жалб этди. Мамлакатимизда бутун ҳокимият меҳнатқашлар депутатларининг Советлари орқали шакл ва қилмоқ меҳнатқашлариникидир. Советлар СССР да еттиб ҳаётнинг асосини ташкил этишди.

СССР Конституцияси мамлакатимизда қарор топган янги социалистик системанинг капиталистик системалардан жуда афзаллигини кўрсатувчи ҳужжатдир. СССР экономикасининг юксалиш суръатларини социалистик система буюк афзалликлари билан исбот қилган эркин далайлари. 1913 йилга нисбатан мамлакатимиз саноатининг янги маҳсулотини 1957 йилда 33 марта, шу жумладан, ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш 74 марта кўпайди. Совет давлати яна келатган қирқ йилдан қарий йигирма йилга биз мажбуран тортилган урушлар билан, шунингдек ундан кейин халқ хўжалигини тиклаш ишлари билан ўтди. Бинобарин, СССР саноатининг бундай кучли суръатда юксалишига ҳақиқатда қирқ йилда эмас, балки йигирма йилга икки йилда эришмиш. СССР да саноат ишлаб чиқариши ва айниқса бутун экономиканинг тўз негизин бутан оғир саноат соҳасида бундай жуда тез суръат, эришилган муваффақият тарихда ҳақиқатда бўлган эмас. Саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг тахминан 30 марта кўпайтириш учун Америка Қўшма Штатлари, Германия ва Англияга 80 йилдан 150 йилгача вақт керак бўлган эди.

Ишлаб чиқариш қўрал ва воситалари ҳусуси мук бўлган капиталистик мамлакатлардан ҳам анча кўп.

талистик мамлакатларда халқ оммасининг ижодий ғайрати ва қобилияти бўғилмоқда, ишчилар синфи, барча меҳнатқашларини эксплуатация қилиш тобора кучайиб, меҳнатқашлар турмуш даражаси ёмонлашмоқда, ишсизлик авж олмақда.

СССР Конституцияси дунёда энг демократик конституциядир. Ишлаб чиқариш қўрал ва воситаларининг социалистик мулкчилиги, эксплуатация ва эксплуататор синфларнинг тутатилганлиги, ишсизликнинг бичирилганлиги, граждандарга меҳнат қилиш, дам олиш, илм олиш, қариган чоғида ва меҳнат қобилиятини йўқотган тақдирда моддий таъминланган ҳуқуқлари берилганлиги, шунингдек меҳнатқашлар манфаатини кўлаб амалга оширишда сўз, матбуот эркинликлари, йиғилиш ва митинглар ўтказиш, кўчада намойишлар қилиш, жамоат ташкилотларига бирлашган эркинликлари, эркаклар билан аёлларнинг тенг ҳуқуқлилиги, шахсининг дахлсизлиги ва бошқалар совет демократиясининг мустақкам негизларидир.

Совет ҳокимияти демократиянинг жуда кенг, энг юқори формасини — меҳнатқашлар учун, халқнинг жуда катта кўпчилиги учун бўлган демократияни ўзига асос қилиб қўлади. Социалистик революция капитал ҳукмронлигини тугатиб ва ишлаб чиқариш воситаларини ижтимоий мулкка айлантириб, пролетар демократияси учун иқтисодий шартшароит яхшилади келтирди. Революция омига энг катта эркинлик — эксплуатациядан қутқилишдан иборат бўлган эркинлик келтирдики, бу эркинлик барча демократик ҳуқуқлар ва эркинликларнинг асосидир. Социалистик революция бу жуда келтирган демократиянинг энг асосий афзаллиги шундан иборатки, бунда давлат ҳокимияти эксплуататорлар қўлида эмас, балки меҳнатқашлар қўлида бўлади.

Социалистик демократия миллий масалани ҳал қилишда ўзининг яққол ифодасини кўрсатди. Улуғ Октябрь революцияси Россиядаги миллий зулм ишланларини парчалаб ташлади, миллий тенгсизликни абадий йўқ қилди ва барча миллатларнинг чинакам қардошлигини ўрнатди, илгари азимли келган халқларнинг чинакам эркин ва ҳақиқатан тенг ҳуқуқли халқлар даражасига кўтарди.

СССР халқларининг қардошлик оиласида гуллаб яшнётган Ўзбекистон СССР Совет ҳокимияти йилларида қилмоқ хўжалиги коллективлашган, саноати гоят юксалган илгир социалистик республикага айланди. Ўзбекистон саноатининг янги маҳсулотини 1956 йилда 1913 йилга нисбатан 114 мартадан зиёд кўпайди. Машинасозлик маҳсулотлари ишлаб чиқариш сўғити ўттиз йил мобайнида 230 мартага яқин ортиди. Республикани Чирчиқ, Охангарон, Янгийўл, Олмалик, Бекобод сингари йirik саноат ўчоқлари майдонга келди.

Республиканинг қишлоқ хўжалиги бериб дарахда юксалди. 1956 йил 1913 йилдагига дарахдан олти баравар кўп пахта, уч баравардан кўпроқ пилла тайёрланди ва ҳоказо.

Меҳнатимиз бахт келтирди

Шота Руставели кўчасидаги кўпқавратлиқ муҳташам бинолардан бири. Зинадан иккинчи қаватга кўтарилган билан ўнг қўлдаги кватирани билан унча оқ орамадан ўрта ёш аёл чиройликини жувон билан бирга чиқди. Жувон ҳалиги аёлга қайта-қайта миннатдорчилик билдириб, аниқлаш тўғрисида кетди.

Жувонни кузатиб қолган бизнинг тўғручимиз Салдиннинг онаси эди. Бу уйга ёшлар ҳам, аёллар ҳам, кексалар ҳам тез-тез келиб туришган. Улар комбинатининг донгдор тўғручиси, Ўзбекистон СССР Олий Советининг депутаты Салди Пулатовага ўз арз-хотларини сира тортишмай рўй-роҳ айтишди, кўп ишларини у билан масалаштириб қилишди. Аёл ёшга эмас, бошда, дегаларидек, Салди ўзи ёш бўлса ҳам, кўп нарсаларга ақл етганга киз. У, турмушининг паст-баландлигини кўрган, олдин совет кишиларига, айниқса ишчиларга қотилинган, уларнинг оғирини енгил қилишдан ҳеч қайтмайдиган қиз.

Оқорида унинг онаси билан хайрлашиб кетган жувон Салди Пулатова ишлайган 1-қўву фабрикаси соғлиқни сақлаш пунктининг медицина хамшираси Хонжа Абдураҳмонова эди.

Икки қаватлик катта кўркам бино тез қўриб битказилди. Улуғ Октябрнинг 40 йиллиги байрами арафасида Хонжа Абдураҳмонова ҳам шу бино қурилишида қатнашган 1-қўву фабрикаси 2-кейининг бошлиғи Т. Хайитовнинг, пенсионер тўғручи А. И. Дивенкова, чинга гул боғувчи Данченко, юк ташувчи Алимбетовнинг, ёш мухассислар Вали Лопатина ва Зоя Стрижковалар қатнашган янги уйга кўчиб килди. У, Салдинларнинг уйига артага бўлганган ҳовли тўғрисида айтгани келган эди. Салдиннинг онасига унинг қизи кўрсатган ёрдами тўғрисида Хонжа хонжа билан сўзлаб берди ва қўрғатга албатта боришлар, деб таъинлаб кетди.

Бизда меҳнатқашларнинг учумли ишлари, тинч, фаровон ва маданий турмуш кечирилари учун ҳамма зарур шарт-шароитлар яратилган. Салди Пулатова сингари меҳнатда, ҳуқ-қўралда ўрнат бўлган. Ўз ўстида ва ўрқорларнинг севинишига ҳам қайтсунга ҳам шера бўлганган кишилар исзат-хушмадга атайди. Мухтасис си-

Совет ҳокимияти йилларида республиканинг шаклан миллий ва мазмунан социалистик маданияти гуллаб-яшнати. Хонжа Ўзбекистонда 5800 умумий таълим мактабларида 1 миллион 300 мингдан кўпроқ бола таълим олмақда. 32 олий ўқув юрти, 100 дан ортиқ техникум ва бошқа махсус ўрта билим юрқларида 130 мингдан кўпроқ студент ўқимқда. Республикада иккита фанлар академияси ишлаб турибди.

СССРдаги барча халқлар Совет Конституциясида ифодаланган халқлар дўстлиги идеологияси негизда ўзларининг мустақил миллий давлатларини барпо қилдилар, ўз конституцияларига ага бўдилар. Халқлар дўстлиги кўп миллатли социалистик давлатимизнинг буюк куч манбаи бўлиб қолди.

СССР Конституцияси социализм биринчи марта ғалаба қозongan мамлакат конституцияси бўлиб қолмоқда, аммо бу энди шу таъдидатда ягона конституция эмас. Индиқдада жаҳонда бир қанча социалистик конституциялар мавжуддир. Бу конституциялар байроғи остида эндиқда 950 миллиондан кўпроқ киши тўпланган. СССР Конституциясида ифодаланган тинчлик, демократия ва социализм юғларни миллионларнинг кураш байроғига айланди.

Совет Иттифоқи — буюк тинчликсевар давлатдир. Мамлакатимиз таъкид системанинг негизини тинчлик идеяси ташкил қилди. Совет давлати барча давлатларнинг мустақиллигини ва суверенитетини ҳурматлайди, ҳамма мамлакатлар билан дўстона муносабатларни ривожлантиришга интилади, тинч-тотув яшанишнинг машҳур беш принципини қизғин маъқуллайдди ва қўллаб-қувватлайди.

Совет халқи конституцияда мустақиллашган ўз ғалабаларидан фойдаланади. Коммунизм қуриш учун олиб бораётган курашида бу ғалабалардан ишқомаланди. Халқимиз эришган ва СССР Конституциясида қонуни билан мустақамланган жаҳоншумул-таърихий ғалабаларимиз чет элдоги барча дўстларимизни қувонтирди. Биз эришган буюк ғалабаларини баён қилиб берган СССР Конституцияси мустақамлақчиликка ва империализмга қарши ўз мустақиллиги ва озодлиги учун курашаётган халқларни, капиталистик мамлакатлардаги меҳнатқашларни илҳомлантирмоқда.

СССР Олий Совети юбилей сессиясининг Мурожаатлари, коммунистик ва илгир партиялар вакилларининг Москва кенгаши Декларацияси ва Тинчлик манифести совет кишиларининг ўз ҳаққоний иши — коммунизм иши узи-кесил тантанани қилишга бўлган ишончини янада оширди, социализм лагери мамлакатлари бирлигини янада мустақамлаштирди. Совет кишилари СССР Конституциясининг 21 йиллигини байрам қилар эканлар, КПСС шонли XX съездининг тарихий қарорларини изчилик билан амалга оширишга, мамлакатимизда коммунизм тантанасини таъминлашга қатъий қарор берганликларини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатдилар.

Р. ШАРАФУДИНОВА.

Гулбуви она Холматова кўп бола тарбиялаб ўстирган қаҳрамон оналаримизнинг биридир. Унинг ўнбир ўғил-қиз, саккиз невараси бор. Улар нуруний Гулбуви она теварағида тез-тез тўпланишиб, унга ўзларининг ўқишлари ва ишлари тўғрисида гапириб бериб турадилар. Гулбуви онанинг беш фарзанди колхозда ишлайди, олти фарзанди мактаб ва техникум кўчогиде ўқийди. Гулбуви она ўз умр йўлдоши Мирзакарим ота Холматов ва барча фарзандлари билан Янгийўл район, Ишбобоши қишлоқ советидаги Ленин номи колхозда яшайди. Суратда: Гулбуви она ва Мирзакарим ота ўз фарзандлари билан тўқин дастурхон. В. Салов фотоси.

Бахтиёр ҳаётимиз тўғрисида сўзлаймиз

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

* Ҳозирги кунда республикада олми маъмул ага бўлган 1500 дан ортиқ хотин-қиз саноат корхоналарида, 25 мингга яқин хотин-қиз эса колхоз ишлаб чиқаришининг раҳбарлик вазифаларида ишқомқда. Хотин-қизлар орасидан етти-сиккир 14 фан доктори ва 400 фан кандидатни республикаимиз халқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида фидокорона меҳнат қилмоқда.

* Матбуотни ривожлантиришда катта ютуқларга эришилди. 1948-1957 йиллар мобайнида 53 миллион мақтаб дарснинг нашр қилинди, буларнинг асосий қисми ўзбек тилида нашр этилди. Ҳозирги вақтда республикада 255 газета чиқиб турибди, бу газеталарнинг умумий тиражи 200 миллион нусхадан ошқорқини ташкил этади, республикада 17 журнал, ўларча ва юзларча номдан бадий, илмий ва бошқа адабиёт нашр этилмоқда.

* Республиканида 3 минг 104 клуб бўлиб, булардан 2 минг 800 таси қишлоқларда жойлашган. Ўзбекистонда китоб фонди 14 миллион нусхадан иборат 2 минг 979 кутубхона ишлаб турибди, 30 та маданият ва истироҳат парки, 14 музей ва бошқа маданий ўчоқлар меҳнатқашларга хизмат қилмоқда.

Нелангаимиз янада порлоқ

Кейса ишчилар одадта сменага барвақт келадилар. Мен ҳам шунча одадланганман. Завод ҳовлисини аста-секин айланаман. Йиғув цехига, юқори иш унумли машиналар асб берип устида ишқомқдалар, мавжуд машиналарнинг конструкцияси янада тақомиллантиришқомқда.

... Сменада бўшаб уйга келишим билан болаларим атрофимни ўраб олишади. Катта ўғлим техникада ўқийди, уч болам мактабга қатнайд, қолганлари эса халқ ёш. Улар билан биргаликда овқатланиб бўлган, радио эшитаман.

...Диктор Америка Қўшма Штатлари, Япония, Италия ва бошқа капиталистик мамлакатлардаги миллион-миллион ишчиларнинг оғир ахлоқи ҳақида хўра қилади. Шу пайт ўз Ватанимга, жонжон партиямга бўлган меҳрим тагин ҳам ошиб кетади.

СССР Конституцияси мамлакатимиздаги барча меҳнатқашларга меҳнат қилиш, ўқини ва дам олиш ҳуқуқини берган. Ҳаётимиз кундан-кунга яхшиланаиб бормоқда. Болаларимиз эса бундан ҳам яхшироқ яшайдилар, бундан ҳам бахтлироқ бўладилар. Мен бунга ишонаман.

Назар МАНСУРОВ,

К. Е. Ворошилов номи «Таш-селимаш» заводининг ишчиси.

Бизнинг совғамиз

Биз яшаб, меҳнат қилаётган совет ҳокимиятининг ерлари бундан бир неча йиллар илгари мўла ва тўқайзорлардан иборат бўлган эди. Уш вақтларда кишилар бу ерларда пахтазор даладар, боллар, овод қишлоқлар бунёдга келтиришни фақат орзу қилар эдилар. Партия ва ҳукуматимиз кишиларнинг ана шу орзу-умидларини рўбга, чиқариш, чўғини гузастонга айлантириш соҳасида қатнаш қилди. Қудратли техника билан тўла таъминланган кишилар ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан дуч келган баъзи қийинчиликларни енгиб, бир неча минг гектар ерни ўзлаштирдилар, экин майдонига айлантирдилар.

Бизга бахт ва саодат берган СССР Конституцияси совет мамлакатиде меҳнат шон-шараф иши эканлигини, меҳнатнинг тағи роҳат эканлигини кўрсатиб берди. Ана шу олжанлиқ қўрундан баҳраманд бўлган совет ҳокимияти ишчилари пахта майдонини йилдан-йилга кенгайтириб, ҳосилини тинмай ошира бориб, тўғ ва мала-ний ҳаёт эгалари бўлиб қолдилар.

Ҳозирги бўлим ишчилари бу йил об-ҳавонинг нуқулга келганини сабабли дуч келган қийинчиликларини енгиб, 462 гектар ерда мўла ҳосил еттиштиришга эришилди. Улар пахта йигим-теримини ҳар томонлама ушқоқли билан ўтказиб, давлатга пахта топиришни йиллик лавини муздатдан илгари бажарш учун астойдил бел боғладилар. Биз-

ларнинг аллақачон ортиги билан бажариб қўйдилар. Конструкторлар ишлаб чиқариш новаторлари билан ҳамкорликда пахтакорларимизга янги, юқори иш унумли машиналар асб берип устида ишқомқдалар, мавжуд машиналарнинг конструкцияси янада тақомиллантиришқомқда.

... Сменада бўшаб уйга келишим билан болаларим атрофимни ўраб олишади. Катта ўғлим техникада ўқийди, уч болам мактабга қатнайд, қолганлари эса халқ ёш. Улар билан биргаликда овқатланиб бўлган, радио эшитаман.

...Диктор Америка Қўшма Штатлари, Япония, Италия ва бошқа капиталистик мамлакатлардаги миллион-миллион ишчиларнинг оғир ахлоқи ҳақида хўра қилади. Шу пайт ўз Ватанимга, жонжон партиямга бўлган меҳрим тагин ҳам ошиб кетади.

СССР Конституцияси мамлакатимиздаги барча меҳнатқашларга меҳнат қилиш, ўқини ва дам олиш ҳуқуқини берган. Ҳаётимиз кундан-кунга яхшиланаиб бормоқда. Болаларимиз эса бундан ҳам яхшироқ яшайдилар, бундан ҳам бахтлироқ бўладилар. Мен бунга ишонаман.

Назар МАНСУРОВ,

К. Е. Ворошилов номи «Таш-селимаш» заводининг ишчиси.

Бахтиёрлардан бириман

Мамлакатимиз хотин-қизлари ҳаётининг барча соҳаларида еркаклар билан тенг ҳуқуқларга ага эканликлари Совет Конституциясининг зар варақаларида олтин қарғалар билан ёзиб қўйилган. Ҳақиқатан ҳам бизнинг мамлакатда хотин-қизлар давлати ва мамлакатини бошқариш ишларида еркаклар билан бир сафда туриб фаолият кўрсатдилар, еркаклар билан бир қаторда илм олдидилар, турли мутахассисликларни оғаллайдилар. Бунинг учун бизда ҳамма шароит мавжуд.

Мен ҳам ана шу бахтиёр хотин-қизлардан бириман. Мени Москва медицина институтига ўқишқик, кўп илмий ишлар олиб боришқик ва илҳот профессорлик даражасига кўтарилшқик ўзг бахтга муассар қилган порлоқ Совет Конституцияси қўйибди.

Партия ва ҳукуматимизнинг мента қўрсатган бу ғамхўрлиги учун чин қалбимдан миннатдорман. Партияимиз, ҳукуматимиз ва халқимиз мени қанчалик аф меҳр-муҳаббат билан ўстирган, тарбиялаб қамолда етказган бўлса, мен ҳам халқимга, Ватанимга шунчалик кўп ғайрат, иштиёқ билан хизмат қилишга тайёрман. Аҳолининг соғлигини сақлаш учун қилинган илмий-техник ишлари менинг севган буюмдир. Бу соҳада янги-янги ютуқларни қўлга киритиш учун астойдил хизмат қиламан.

Гули СУЛАЙМОНОВА,

Қон қуйиш илмий-техник институтининг профессори.

Менинг мақсадим

Утмишда олми маълумот олиш у ёлда турсин ҳаёт, санодин чидароолманган ўзбек йигит-қизлари эндиқда олми, инженер, врач, ҳулла мамлакатимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларида ўз постларини ағалаландилар. Бизларга бу ҳуқуқни Совет Конституцияси берди.

10-синфини муваффақият билан тугатиб, етуклик аттестати олар эканман, илм ўқоғига чуқуқроқ кириш, айниқса техника билимини ағалашга орзум аф эди. Урта ёшда политика институтига ўқишга кирдим. Ҳозир афзо ўқитганим учун Сталин стипендияси олаётиман. Мента бундай шароитни яратиб берганликлари учун партия ва ҳукуматимиздан кескин миннатдорман.

Ўз курсдошларим билан Москва, Ленинград, Киев шаҳарларида практикада бўлидим. Бу саёхат менда чуқур таассурот қолдирди. Институт битириб чиққангилдан кейин серкўш Ўзбекистон шаҳарларида ҳам гўзал Москва, Ленинград шаҳарларидаги сингари кўп қаватли, кўркам бинолар қуриш ишида актив иштирок этиш асосий мақсадимдир.

Т. ОЛИМЖОНОВА,

Урта Осиё политехника институтининг факультетининг V курси студенти.

Собир АБДУЛЛА

БАХТ ҒАЗАЛИ

(Дўстига мактуб)

Э юрдашомин, шинам тунинг ёру оқшомида Мехмоним бўл, ҳукуматининг улуғ айида. Нега миллионлар бидиримен, ҳаётим номрон, Эри билан бирга яшаб бу бахт истехомида Бахтиёр ҳар бир нафосинг бир умрга тенглигин Кўр ўзинг ақсингда, дастурхонин олтин жомида. Дўст таширифи илур бошимни кўнлардан баланд Хондонининг тўрида, оромқоғ вормида. Кейса дўст шундай улуғ мунда, букун тўйдир унга, Уйда базму яллаю нарнай чалинғай томида.

Гар тасаввур истасанг ўзбекнинг дастурхонини: Кулча — ширмон, лоларанг ош, пистаю, бодомид. Нега минг йилларга эририлк бу кунинг рамзи бор, Сөзинг ҳар пардаси, чирманда зилу бомид. Бўлди эълон қайси кун қонун — ҳаёт йўлланмаси, Бу кўнги бўлди ҳазина ҳур замон илҳомига. Кейса дўст, номини Собир шевринг дедона қил, Маҳдидан ҳайнал асб, туз таширифинг дўст номига. 4-декабрь, 1957 йил.

Тошкент тўқимачилик комбинати касаба соъз комитетининг раиси.

